

2015 йилнинг 1-ярим йиллиги давомида
Адлия вазирлиги томонидан амалга оширилган
ишлар юзасидан
М А Ъ Л У М О Т Н О М А

Ҳисобот даврида Адлия вазирлиги томонидан аниқ мақсадга йўналтирилган бир қатор тадбирлар амалга оширилди.

Норма ижодкорлиги соҳасида ягона давлат
сиёсатини амалга ошириш

Ўзбекистон Республикаси Президенти, Ҳукумати томонидан берилган топшириқлар ҳамда вазирлик ташаббуси билан **64 та норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳалари ишлаб чиқилди**. Шундан, **7** таси қонун, **2** таси Олий Мажлис қарорлари, **1** таси Президент қарори, **1** таси Президент фармойиши, **7** таси Вазирлар Маҳкамасининг ҳужжатлари лойиҳалари, **46** таси идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳисобланади.

Вазирликка келиб тушган **267** та норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳаларидан **218 (81%)** таси ҳуқуқий экспертизадан ўтказилиб, тегишли ҳуқуқий ҳулосалар берилди, **53** таси (**19%**) Вазирлар Маҳкамаси Регламенти талабларига жавоб бермаганлиги учун ҳуқуқий экспертизадан ўтказилмасдан қайтарилди.

Ҳуқуқий экспертизадан ўтказилган лойиҳаларнинг **211** тасига (**97%**) розилик имзоси қўйилди. Ушбу лойиҳалардан **12** таси қонун, **46** таси Президент Фармони, қарор ва фармойишлари, **163** таси Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармойишлари лойиҳалари ҳисобланади. Ушбу лойиҳаларнинг **117** тасига эътирозлар билан ва **104** тасига эътирозларсиз розилик имзоси қўйилди.

21 та лойиҳа ҳуқуқий экспертизадан ўтказилиб, розилик имзоси қўйилмасдан эътирозлар билан қайтарилган. **16** та лойиҳа Адлия вазирлигида ишчи тартибда қайта ишланди.

Ҳудудий адлия бошқармалари томонидан маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг **814** та қарор лойиҳаси ҳуқуқий экспертизадан ўтказилиб, ҳулосалар берилган. **102** та қарор лойиҳаси қонун ҳужжатларига номувофиқлиги туфайли қайтарилган.

2.524 та маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг қарорлари давлат ҳисобига олинган.

Идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни давлат
рўйхатидан ўтказиш бўйича

Вазирликка келиб тушган **256** та идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатлардан **211** таси давлат рўйхатидан ўтказилди, **53** таси қонун ҳужжатларига ва қонунчилик техникаси талабларига зид бўлганлиги сабабли рад этилди.

48 та идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар амалдаги қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиши муносабати билан давлат реестридан чиқарилди.

Вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларга **158** та норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни амалдаги қонун ҳужжатлари асосида қайта кўриб чиқиш тўғрисида **45** та тақдимнома киритилиб, уларнинг ижроси назоратга олинди.

Қонун ҳужжатларини туркумлаш бўйича

Жами **1 100** та норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар давлат ҳисобига олиниб, уларнинг **374** таси вазирликда, **726** таси ҳудудий адлия органларида давлат ҳисобига олинди.

Тадбиркорлар, шу жумладан хорижий инвестициялар иштирокидаги
корхоналар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш

Тадбиркорлар фаолиятини тартибга солиш ҳамда уларни қўллаб-қувватлаш бўйича қонун ҳужжатларига риоя қилиниши устидан олиб борилган ўрганишларда назорат қилувчи органлар томонидан **132** та ноқонуний (рухсатсиз) текширишлар ўтказилганлиги ва **1 542** та ҳолатда текширишларни ўтказиш тартиби бузилганлиги аниқланиб, адлия органлари томонидан тегишли чоралар кўрилди.

Ўтказилган ўрганишларда тадбиркорлик субъектларига ер ажратишда **405** та, мурожаатларни кўриб чиқишда **9 381** та, солиққа тортишда **2 428** та, лицензиялаш ва бошқа рухсатномалар беришда **672** та, рўйхатга олишда **9 912** та, маъмурий жавобгарликка тортишда **15 749** та қонун бузилиши ҳолатларига йўл қўйилганлиги аниқланди.

Мазкур қонунбузарликларга йўл қўйган **3 874** нафар айбдор шахслар интизомий жавобгарликка тортилиб, уларнинг **201** таси лавозимидан озод этилди. Давлат ҳокимияти ва давлат бошқарув органларининг **658** та ноқонуний қарор, фармойиш, хат ва ҳужжатлари ижроси тўхтатилди ва бекор қилинди. Тадбиркорларга **46 159** млн. сўмдан ортиқ маблағлар қайтарилди.

Тегишли идораларга **3 948** та тақдимнома, **4 685** та огоҳнома, судларга **71** млрд. сўмлик **5 342** та даъво аризалари киритилди. Ўтказилган учрашувлар натижасида фаолиятини тўхтатган **1 770** та тадбиркорларнинг фаолияти қайта тикланди.

Адлия органларида ташкил этилган “**008**” рақамли ишонч телефони орқали **1 066** та мурожаат қабул қилиниб, тегишли тартибда кўриб чиқилди.

Тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказишда

Бугунги кунга қадар адлия органларида жами **13.515** та тижорат билан шуғулланувчи юридик шахслар давлат рўйхатига олинган. Шундан, **7 171** таси хорижий инвестиция иштирокидаги корхоналар, **3 975** таси юридик шахс бирлашмалари, **1 105** таси аудиторлик ташкилотлари, **783** таси бозорлар, **153** таси ломбард, **94** таси акциядорлик хўжалик бошқаруви органлари, **100** таси улгуржи-савдо базалари, **67** таси биржалар, **67** таси суғурта ташкилотлари ва **68** таси солиқ маслаҳатчилари ҳисобланади.

Ҳисобот даврида **123** та юридик шахслар давлат рўйхатидан ўтказилиб, янги ташкил этилди. Шулардан **108** таси хорижий инвестиция иштирокидаги корхоналар ҳисобланади.

Шартномавий - ҳуқуқий ишларни назорат қилиш

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқарувчилар билан тайёрлов ва хизмат кўрсатувчи ташкилотлар ўртасида жами **1 142** мингдан зиёд шартномаларнинг тузилишида иштирок этилди.

Шартномавий-ҳуқуқий муносабатлар юзасидан судларга киритилган **19,2** млрд.сўмлик **2 862** та даъво аризалари қаноатлантирилди.

Фермер хўжаликлари манфаатларини кўзлаб давлат органлари ва хўжалик юритувчи субъектларга **326** та огоҳнома, **606** та тақдимнома киритилиб, фермер хўжаликларига **51,5** млрд. сўм маблағ қайтарилди.

Судларга фермер хўжаликларининг манфаатларини кўзлаб жами **29,5** млрд. сўмлик **3 154** та даъво аризалари киритилиб, **19,2** млрд. сўмлик **2 862** та даъво аризалари қаноатлантирилди. Қолган даъво аризалари судлар томонидан кўриб чиқилмоқда.

Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш

Ҳисобот даврида соҳага оид **980** та мурожаатлар кўриб чиқилиб, хат этилган, уларнинг **213** тасини “Ишонч телефони”га қилинган мурожаатлар ташкил этади.

Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш мақсадида тегишли идораларга **408** та тақдимнома, натижасига кўра **78** та ноқонуний ҳужжатнинг ижроси тўхтатилди ва бекор қилинди. **560** нафар айбдор шахслар интизомий жавобгарликка тортилган. **128** нафар шахс маъмурий жавобгарликка тортилди.

Судларга **1 млрд. сўмлик 543** та даъво аризалари киритилиб, **868,8 млн. сўмлик 417** та аризалар судлар томонидан қаноатлантирилди. Мансабдор шахслардан **72,8 млн. сўм** маблағ фуқаролар фойдасига ундирилган.

Халқаро - ҳуқуқий соҳада

Адлия вазирлиги томонидан **116** та, шундан **19** та кўп томонлама ва **97** та икки томонлама халқаро шартномалар лойиҳалари ҳуқуқий экспертизадан ўтказилди.

Ўзбекистон Республикаси қафолатидаги **12** та қарз ва кредит битимларига юридик хулоса берилди. Ўзаро ҳуқуқий ёрдам тўғрисидаги халқаро шартномаларга мувофиқ ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш бўйича жами **1 399** та ҳужжат келиб тушган бўлиб, улар тегишли тартибда кўриб чиқилди.

Ҳуқуқий тарғибот ва ҳуқуқий таълим:

Адлия органлари томонидан **24 278** та ҳуқуқий тарғибот тадбирлари ташкил этилди. Шундан, **1 643** таси радиоэшиттиришлар ва **1 127** таси телекўрсатувлардан иборат. **1 949** та газета, **65** та журналларда мақолалар чоп этилди. **574** та мақолалар веб саҳифаларга жойлаштирилди.

Ҳуқуқий тарғибот тадбирларининг **7 281** таси тушунтириш маърузалари, **8 226** таси давра суҳбати, **2 805** таси семинар **16** таси эса илмий-амалий конференция шаклида ўтказилди.

Тадбирларда **949 961 нафар** тинловчилар жалб қилинди. Уларнинг **61 фоизини** ёшлар ташкил қилади.

Ҳуқуқий тарғибот ишларини кўргазмали қуроллар ёрдамида ҳам олиб боришга алоҳида эътибор берилиб, **576** турдаги плакат ва буклетлар **26 035** нусхада тайёрланди.